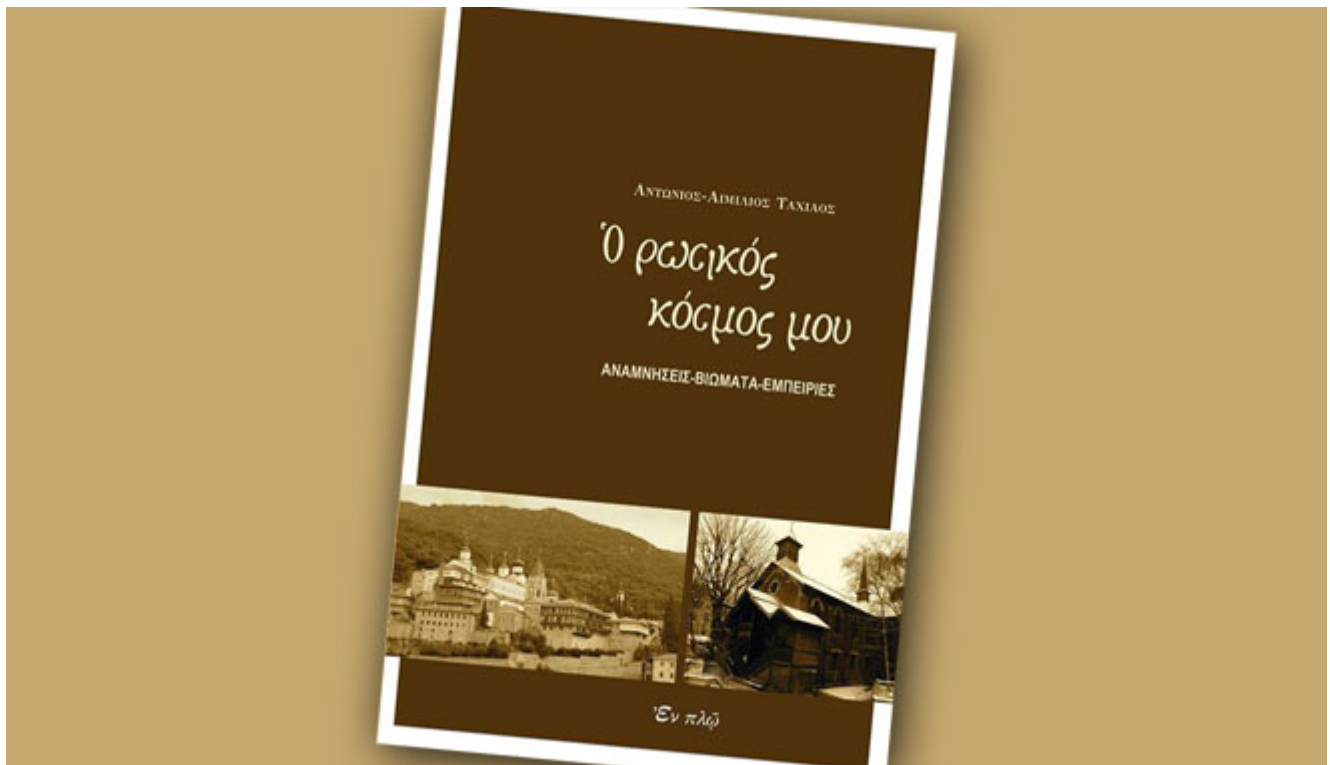

15 Δεκεμβρίου 2015

Η ρωσική διασπορά της αμφισβήτησης... (Δημήτρης Μπαλτάς, Δρ. Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Αθηνών)

/ [Πεμπουσία](#)

Στο προσφάτως εκδοθέν βιβλίο του ο γνωστός πανεπιστημιακός καθηγητής Αντ.-Αιμ. Ταχιάος καταθέτει, με ένα ύφος απλό και κατανοητό, τις αναμνήσεις και τα βιώματά του από την εποχή που σπούδασε στο «Ινστιτούτο Ορθοδόξου Θεολογίας του Αγίου Σεργίου» στο Παρίσι. Έτσι με το βιβλίο, το οποίο παρουσιάζω σήμερα, ο συγγραφέας προσπαθεί να καταστήσει «γνωστές προσωπικότητες ενός ανεπνάληπτου παρελθόντος, καθώς και εντυπώσεις και εντυπώσεις μιας άλλης εποχής» (σ. 12).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ - ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ

«Ο ρωσικός κόσμος μου»

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ - ΒΙΩΜΑΤΑ - ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

ΣΧΗΜΑ 14 Χ 21 - ΣΕΛ. 280

ISBN: 978-960-9550-66-6

Τα χρόνια της παραμονής του συγγραφέως στο Παρίσι υπήρξαν αφορμές για να έρθει σε επαφή με εξέχουσες φυσιογνωμίες της Ρωσικής Διασποράς, όπως ο Λεβ Ζάντερ (1893-1964), ο Πάβελ Εβντοκίμοφ (1900-1970), ο Λεονίντ Ουσπένσκυ (1902-1987), ο Βλαντίμιρ Λόσσκυ (1903-1958), ο π. Γεώργιος Φλορόφσκυ (1893-1979), ο π. Σωφρόνιος Σάχαροφ (1896-1993), ο π. Ιωάννης Μέγιεντορφ (1926-1992), με τους οποίους ο ίδιος είχε εκτενείς συζητήσεις και γόνιμους προβληματισμούς. Επισημαίνει δε ορθότατα ο συγγραφέας ότι «οι Ρώσοι διανοούμενοι της διασποράς είχαν περάσει πολύ νωρίτερα από τον δρόμο τον οποίο είχε αρχίσει να παίρνει η Ελλάδα, δηλαδή της αμφισβήτησης η και ολοκληρωτικής άρνησης των παραδοσιακών, πνευματικών και θρησκευτικών στοιχείων, και είχαν συνειδητοποιήσει πια την απόσταση που τους χώριζε από τις πνευματικές θρησκευτικές και ιδεολογικές θέσεις του Δυτικού κόσμου» (σσ. 165-166).

Αν και στον «Άγιο Σέργιο» υπήρχε «μία μοναστηριακή ατμόσφαιρα και μία πνευματική ζωή που δημιουργούσε προοπτικές» (σ. 77), εντούτοις ο συγγραφέας αναφέρεται στην επισήμανση του π. Ιωάννου Μέγιεντροφ ότι «η ρωσική Θεολογία στο Παρίσι, αν συνέχιζε την ίδια πορεία, σε κάποια στιγμή θα περνούσε στην παρακμή» (σ. 157). Με αφορμή αυτήν την διάγνωση, και αναφερόμενος γενικότερα στην προσωπικότητα του Μέγιεντορφ, ο καθηγητής Ταχιάος θεωρεί ότι «δεν ήταν ένας επιπόλαιος νεωτεριστής, ήταν ένας άνθρωπος που έβλεπε πολύ μακριά...» (σ. 157).

Εάν οι αναφερθέντες διανοητές είναι γνωστοί στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό, κυρίως λόγω των μεταφράσεων των έργων τους, καταγράφονται επίσης στο βιβλίο ονόματα διανουμένων οι οποίοι, νομίζω, είναι μάλλον άγνωστοι ή λησμονημένοι, ιδίως στις νεότερες γενιές των Ελλήνων, αλλά εξίσου αξιόλογοι, όπως η «ευγενική ψυχή» του π. Αλεξίου Μπουτκέβιτς, ο Νικόλαος Καρμίρης (1930-1977), ο «αλησμόνητος Ρώσος ψυχίατρος» Ιγκόρ Καρούζο (1914-1981), ο αρχιεπ. Γιαροσλάβ και Ροστόβ Νικόδημος, η «αμφιλεγόμενη προσωπικότητα» του π. Βασιλείου Κριβοσείν (1900-1985), ο «δραστήριος και μαχητικός» Ιππόλυτος Γκόφστετερ (1862-1950) και «ο μέγας άνθρωπος και επιστήμονας» Ντμίτρι Λιχατσόβ (1906-1999), η γνωριμία με τους οποίους υπήρξε ιδιαιτέρως ευεργετική για τον συγγραφέα του παρόντος βιβλίου.

Αν και το ύφος του βιβλίου δεν παύει να έχει έναν χαρακτήρα ιστορικής καταγραφής, η παραστατικότητα στην αφήγηση όπως και η παρουσίαση ορισμένων στοιχείων εντελώς άγνωστων στο ευρύ κοινό, δίνουν στο βιβλίο και ένα συναρπαστικό τόνο, γεγονός που κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Εδώ να προσθέσω ότι το βιβλίο κοσμείται με πλούσιο ασπρόμαυρο φωτογραφικό υλικό.

Με το βιβλίο του καθηγητή Ταχιάου, το ελληνικό αναγνωστικό κοινό έχει, λοιπόν, την ευκαιρία να γνωρίσει μία σειρά από σπουδαίες προσωπικότητες της Ρωσικής Διασποράς με τις οποίες ο ίδιος συνδέθηκε παλαιότερα. Επειδή δε αυτή η εποχή έχει περάσει ανεπιστρεπτί, το αναγνωστικό κοινό μπορεί να θεωρήσει το βιβλίο ως μία γέφυρα με εκείνη την εποχή και τους σπουδαίους διανοουμένους της.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

*Ο Αντώνιος-Αιμίλιος Ν. Ταχιάος διετέλεσε καθηγητής της Ιστορίας και Γραμματείας των Σλαβικών Ορθοδόξων Εκκλησιών της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Είναι αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, αλλοδαπό μέλος της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών και της Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών. Έχει τιμηθεί με το Διεθνές Βραβείο της Ακαδημίας Επιστημών της Σλοβακίας. Είναι επίσης επίτιμο μέλος της Ενώσεως Σλαβολόγων Βουλγαρολόγων της Βουλγαρίας και του Ομίλου Βυζαντινολόγων της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών στην Αγία Πετρούπολη, κατέχει δε τέσσερα διπλώματα επιτίμου διδάκτορα ξένων Ανωτάτων Σχολών. Διετέλεσε ιδρυτής και πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Σλαβικών Μελετών (1975-2005) και του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (1989-1997). Υπήρξε το 1975 ιδρυτής και παραμένει διευθυντής της ξενόγλωσσης διεθνούς συνεργασίας επιστημονικής επετηρίδας *Cyrrillomethodianum*, της οποίας έχουν εκδοθεί 19 τόμοι. Το επιστημονικό του έργο αναφέρεται στις πνευματικές και πολιτιστικές σχέσεις των Σλάβων με τον ελληνικό κόσμο του Βυζαντίου. Είναι πρόεδρος του Κέντρου Μελέτης Πολιτιστικής Κληρονομιάς Κυρίλλου και*

Μεθοδίου.